

Bageri. Det viste sig ogsaa, at saasnart vi havde oprettet dette, nedsatte Bagerne Brødet til den Pris, som vi saa os i Stand til at sælge det for, og Prisen for Brød sank med omtrent 6 Dre. Nu er som bekendt Produktionen af Rugbrød og Sigtebrød ikke den mest indbringende, det er Hvedebrødproduktionen. Derpaa tjenes hovedsagelig; men trods dette har vort Bageri ikke kunnet indlade sig paa den sidste Produktion, Hvedebrødsproduktionen, og det har viist sig, at vort Bageri udmærket kunde bestaa til de lave Brødspriser, og Bagermestrene have ogsaa kunnet bestaa ved at sælge til de lave Priser, idet de gif ned til de samme Priser som vi; de havde i tidligere Aar taget en Avance, som har været urimelig, og at de tage den i endnu høiere Grad paa Hvedebrød, tror jeg ikke. Noget behøver at nære nogenstømt Tvivl om Det er selvfølgelig ikke godt for Arbejderne, for den mindre bemidlede Befolkning, paa den Maade, som her er gjort ved dette Bageri, paa alle Omraader at værges sig saaledes imod, at Enkelte tage en Avance paa nødvendige Næringsmidler, som er aldeles uforholdsmæssig, ved Oprettelsen af egne Foretagender; det lader sig selvfølgelig ikke gjøre, og derfor er det rigtigt, at Lovgivningsmagten skrider ind og forlanger, at vedkommende næringsdrivende Borgere skulle yde Garanti med Hensyn til Salget af deres Vare, for at Folk kunne se, hvad de faae for deres Penge. Dette mener jeg bedst lader sig gjøre ved, at alt Salg af Brød finder Sted efter Vægt, og det er min Overbevisning, at en saadan Bestemmelse meget let kan lade sig gennemføre. Det har viist sig ved Undersøgelser, som de Folk, der ere Medlemmer af det Udvalg, der har indgivet det Andragende, som lemlager Lovforslaget, at i Udlandet lader det sig prægtig gjøre. Man siger, at fordi Folk her ville have jmaa Brød og forskjellige Former af Brød, lader det sig ikke gjøre; men efter min Mening er det kun en Indvending, som Producenterne gjøre, fordi det er i deres Interesse at beholde det, der nu en Gang er, og fordi det ikke er i deres Interesse at faae Brødsalg indført efter Vægt. Jeg vilde derfor ønske, at man med Hensyn til Salg af Brød maatte gaa til, saaledes som dette Andragende gaar ud paa, at fastsætte den Bestemmelse, at alt Brød skal sælges efter Vægt, saa at Folk vide, hvad de faae. Bagerforretningerne ere indbringende nok for Bagerne alligevel, og de behøve ikke at forhøje Priserne, fordi Brødet faar andre Former. Det kan afrundes paa en saadan Maade, at haade de selv og Publikum kunne være tjente dermed. Forlignelsen er stor nok i Forveien. Det

har, som sagt, viist sig, at Bagerier, som udføre det mindst Indbringende af Bagerhaandværket, ere i Stand til at bestaa med en mindre Avance end den, Bagermestrene have taget, saa længe de vare ene om det, og det har ligeledes viist sig, at de kunne nøies med en mindre Avance paa Hvedebrød. Hvis det ærede Thing og de andre Lovgivningsfaktorer kunde blive enige om saadanne Bestemmelser, vilde de være til Gavn, og Bagerne kunne leve godt alligevel. Der er ikke Noget i Veien for det, og derfor kunde jeg ønske, at det eventuelle Udvalg vilde gaa videre paa dette Omraade end § 5 foreslaar. Jeg er overbevist om, at det vilde være i den fattige Befolknings Interesse, som ikke ser paa, som Bagermestrene sige, at de faae friskt Brød, men paa, at de faae Noget for deres Penge, at der bliver en virkelig Kontrol med de Levnetsmidler, som de fattige Folk maa kjøbe, da de ikke have Raad til at kjøbe andre, mere næringsholdige og mindre sammensatte Næringsmidler i det Hele taget.

Bjørnbaa: Naar vi i den senere Tid have hørt Ordskifte her i Salen om Forandring i bestaaende Forhold, træffe vi i Reglen paa aldeles uforbederlige Optimister, som finde, at den nuværende Tilstand er aldeles mageløs. Vi havde i Anledning af Spørgsmaalet om Jattigdommen og Arbejderforholdene her i Landet en Optimist, der paastod, at Forholdene vare saa ganste udmærkede, at Enhver, der vilde og kunde arbejde, ogsaa kunde faae Arbejde, blandt Andet her i Kjøbenhavn. Det forekommer mig ogsaa, at man paa dette Omraade ikke er fri for det Samme; ogsaa her træffe vi paa aldeles uforbederlige Optimister, som synes, at den nuværende Tilstand er ganste overordentlig deilig, og at man ikke behøver nogenstømt Forandring i de bestaaende Forhold. Særlig naar man er begyndt at røre ved enkelte bestemte Ting, kommer til at nævne den fri Konkurrence eller f. Ex. noget Saadant, saa reiser der sig strax et Skrig mod dette, som om den fri Konkurrence var noget aldeles mageløst Udmærket, at der ikke kan siges Noget derimod. Jeg hører nu ikke til dem, som anse den fri Konkurrence for at være noget saa absolut Udmærket, og der er ingen Tvivl om, at den fri Konkurrence, jo stærkere den bliver, nødvendigvis vil føre med sig, at Forfalskninger paa alle mulige Maader finde Sted, saaledes, at man søger at bestaa i Konkurrencen ved at levere en mindre god Vare, der skal se ud, som om det var den værdifulde Vare, den Vare, man søgte. Det